

Advent

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ
SEDMÉHO DNE

8/2017

Kristus, naše spravedlnost

Přednášky
modlitebního týdne

Kristus, naše spravedlnost

Na tento rok připadá pětisté výročí protestantské reformace, kdy mnoho lidí uslyšelo poprvé zvěst o spasení jen skrze Ježíše Krista. Toto světlo poznání se nešířilo jen díky učení velkých reformátorů, ale zvláště prostřednictvím Bible, která začala být dostupná v různých jazycích, a proto ji lidé mohli sami číst.

Přednášky týdne modliteb v roce 2017 mají název „Kristus, naše spravedlnost“, protože „v nikom jiném není spásy; není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni“ (Sk 4,12).

Ellen Whiteová vyjádřila tuto myšlenku velmi působivě ve své promluvě na zasedání Generální konference v roce 1893: „Lidé budou schopni obstát v boji jedině tehdy, když budou pevně ukotveni a zakořeněni v Kristu... Hlad duše nasytí pouze kázání o ukřižovaném Ježíši, který se stal naší spravedlností. Když uspokojíme zájem lidí o tuto klíčovou pravdu, do jejich srdcí vstoupí víra, naděje a odvaha.“

Chci vás vyzvat, abyste během tohoto týdne nejen uvažovali o tématech jednotlivých přednášek, ale abyste věnovali čas také čtení Božího slova a modlitbám. Zaměřujme se na Krista, který je naší spravedlností. Pokud máte ve svém společenství děti, věnujte jim svůj čas a přečtěte si s nimi texty, které jsou pro ně připraveny.

Je mým přáním, aby nám jako celosvětové rodině církve Bůh požehnal při společném čtení a modlitbách.

TED WILSON, PŘEDSEDA GENERÁLNÍ KONFERENCE CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

Seznámení s autorem

Johann Heinz se narodil ve Vídni v Rakousku. Teologii začal studovat na teologickém semináři v Collonges-sous-Salève ve Francii. Po graduaci v roce 1953 začal pracovat jako kazatel ve Vídni. Po čtyřech letech byl povolán, aby učil na teologickém semináři v Bogenhofenu. Zde působil jako učitel 21 let. Sedm roků vedl seminář také jako jeho ředitel. Po ukončení studií na Andrewsově univerzitě se v letech 1982 až 1995 stal děkanem semináře Marienhöhe v Darmstadtu v Německu. Napsal několik knih a řadu studií, které se zabývají teologickými tématy a církevní historií. Ve své doktorské práci rozpracovával učení Bible o ospravedlnění z víry. Hans se svojí ženou Louissetou žijí aktivním životem i po odchodu do důchodu.

PRVNÍ SOBOTA

BOŽÍ SLOVO JAKO ZÁKLAD NAŠÍ VÍRY

Podivný pohřeb

Na první pohled se nevelká skupina lidí podobala jakémukoliv jinému pohřebnímu průvodu: šli v ní kněží, zvědaví diváci a pracovníci pohřební služby. Chybělo však to nejdůležitější – rakev s tím, kdo zemřel.

Když průvod došel až na farní hřbitov kostela svaté Marie v anglickém městě Lutterworth, bylo ve vzduchu cítit vzrušení a pocity pomsty. Konečně, po 43 letech, kdy byl po své smrti uložen do hrobu největší heretik, Jan Viklef, nadešel den zúčtování.

Jakmile muži dorazili k hrobu, nedočkavě zaryli krumpáče a lopaty do hlíny. Kopali stále hlouběji, až nakonec uslyšeli zvuk, kdy se nástroje dotkly dřeva. Vykopali a vyzvedli rakev a Viklefovy kosti vyrvali z místa jejich odpočinku a vhodili je na hořící hranici.

Když papež nebyl schopen Viklefa odsoudit během jeho života, rozhodl se s ním skoncovat po jeho smrti. Když se na hranici Viklefovy kosti proměnily v popel, prelát ho vzali a vysypali do blízké řeky Swift a doufali, že po něm nezůstane žádná stopa.

Proč ho tak nenáviděli? Jan Viklef se postavil proti papeži a odvážil se kritizovat praxi žebračů mnišských řádů. Nejhorší ze všeho však bylo, že přeložil Bibli z latiny do angličtiny, a tak umožnil, že si lidé mohli číst Boží slovo ve svém jazyce. Kněží, biskupové i samotný papež dobře věděli, že světlo Božího slova rozptýlí temnotu, ve které lid

drželi, a naruší jejich zkorumpovaný mocenský systém.

Teolog a historik George Townsend o století později napsal: „Spálení kostí tohoto muže nemohlo zastavit jeho vliv... Podobně to vyjádřil i John Fox, když napsal: ‚I když vykopali jeho kosti, spálili je a rozprášili jeho popel, nedokázali zničit Boží slovo a jeho pravdy ani ovoce a vliv jeho života – ty působí trvale až do dnešních dnů.‘“¹

I když Jan Viklef unikl smrti upálením a jeho kosti byly spáleny až později, tak mnoho dalších, kteří žili po něm, bylo upáleno na hranici, popraveno stětím či utopením. Ti všichni položili životy pro svoji věrnost Bohu a jeho slovu.

Bible mezi lidmi

Úsilí o to, aby se Bible dostala mezi lidi, neustávalo. Dvě stě let po narození Viklefa – v roce 1522 – vydal Martin Luther, nejznámější reformátor, svůj překlad Nového zákona do němčiny. V roce 1534 byla v němčině vydána celá Bible a obyčejní lidé ji přijali s nadšením. Avšak vládnoucí elitám se to nelíbilo: „Všechny výzvy k potírání kacířství, jež byly adresovány církevním a státním úřadům, vyzněly do ztracena. Věznění, mučení, upalování na hranicích ani popravy mečem nepřinesly žádoucí výsledky. Přestože tisíce věřících zpečily svou víru krví, šíření evangelia se nezastavilo. Pronásledování jen pomohlo pravdu rozšířit.“²

¹ George Townsend. *The Acts and Monuments of John Foxe: With a Life of the Martyrologist, and Vindication of the Work*. Sv. 3, str. 96.

² Ellen Whiteová, *Velké drama věků*. Str. 133 (196).

Martin Luther zpřístupnil Boží slovo obyčejným lidem v Německu, William Tyndale šel ve stopách Johna Viklefa tím, že vydal nový překlad Bible v angličtině. Zatímco Viklef Bibli překládal z latinského textu, Tyndale pracoval s původními jazyky – s řečtinou a hebrejštinou. Protože se jeho dílo nesetkalo s pochopením, Tyndale uprchl do Německa, kde v roce 1525 vyšlo jeho první vydání Nového zákona přeloženého z řečtiny.

Krátce nato byl jeho překlad propašován do Anglie, kde byl lidmi přijat s povděkem. Vládnoucími vrstvám se to však nelíbilo. Když Tyndale v roce 1535 překládal Starý zákon, byl zrazen. Po pěti stech dnech utrpení ve vězení byl spoután řetězy a popraven na hranici. Jeho blízcí přátelé dokončili jeho dílo, a tak několik let po jeho smrti byla dokončena a vydána celá Bible v anglickém jazyce.

Oddanost a nadšení reformátorů

Proč tito lidé podstupovali takové trápení a utrpení, aby lidem zpřístupnili Boží slovo? Přáli si, aby všichni mohli poznat Boží pravdu. Když lidé začali poznávat pravdy Bible, rozpoznali rozdíly mezi tím, co říká Boží slovo, a co učení náboženství vůdčové. Pravda je osvobodila ze sevření strachu, který je svíral v organizované církvi.³

Ellen Whiteová napsala: „Bible nebyla dána pouze kazatelům a vzdělaným lidem. Každý muž, žena i dítě by měli číst Bibli sami pro sebe. Ve čtení Bible nebudte na nikom závislí. Bible je Boží slovo pro vás osobně. Úplně stejně pro chudého i bohatého, pro nevzdělaného i vzdělaného. Kristus každému umožňuje, aby Božímú slovu porozuměl, takže nikdo nemusí klopýtat.“

Církev adventistů sedmého dne díky protestantskému principu číst přímo text Písma a dovolit Bibli, aby se vykládala sama, v průběhu času rozpoznala a vytyčila většinu základních pravd – o sobotě, stavu mrtvých, svatyni a vyšetřujícím soudu⁴

Ellen Whiteová popsala, jak studovali Bibli průkopníci církve adventistů: „Hiram Edson a další, kteří byli stejně otevření, čestní a oddaní pravdě, byli ve skupině těch, kdo po stanoveném datu v roce 1844 hledali pravdu jako skrytý poklad. Setkala jsem se s nimi, vážně jsme studovali Písmo a modlili se. Často jsme zůstali spolu dlouho do noci a žádali jsme Boha o světlo při zkoumání Bible. Tito bratři se setkávali znovu a znovu ke studiu Písma, aby pochopili jeho význam a byli připraveni k tomu, aby si je Bůh mohl mocně použít.“⁵

Bible se vykládá sama

Dnes někteří lidé znevažují myšlenku „přímého čtení“ textu. Mají představu, že k Bibli je potřeba přistupovat s kritickým náhledem, abychom dokázali určit, které části Božího slova mají význam pro 21. století. Spíše než aby porovnávali texty Písma s jinými oddíly Bible, předkládají lidskou moudrost, která má rozhodovat, co v textu je podstatné, a co potřebné není. Jeden z největších zápasů, který jako církev adventistů svádíme, je zápas o autoritu Bible.

Nezapomeňme na to, že Písmo bude naší ochranou jen v tom případě, pokud dovolíme Bibli, aby se vykládala sama – verš za veršem, řádek za řádkem a pravidlo za pravidlem.

„Bůh od svých následovníků vyžaduje víc, než si mnozí uvědomují. Abychom nestavěli naši nebeskou naději na falešném základu, musíme přijímat Bibli tak, jak ji čteme, a musíme věřit tomu, co Pán nechal zaznamenat ve svém slovu.“⁶

Metody studia Bible

Církev adventistů se na zasedání výkonného výboru Generální konference v brazilském Rio de Janieru zabývala tím, jak studovat Bibli. V oficiálním stanovisku z tohoto setkání jsou představeny dva základní přístupy k Písmu.

³ William Tyndale (<http://greatsite.com/timeline-english-bible-history/william-tyndale.html>).

⁴ Ellen Whiteová, *Manuscript 12*; 7. 2. 1901.

⁵ Ellen Whiteová, *Selected Messages*. Sv. 1, str. 206.

⁶ Ellen Whiteová, *Testimonies for the Church*. Sv. 5, str. 171.

„Historicko-kritická metoda omezuje potřebu víry v Boha a poslušnost jeho přikázání. Kromě toho, že tato metoda znevažuje působení Boha, které je představeno v Bibli, tak vede i k nepochopení či znevažování apokalyptických proroctví a eschatologických částí Bible. Proto nabádáme adventistické čtenáře Bible, aby nespolehali na předpoklady a výsledky dedukcí spojených s historicko-kritickou metodou.

V protikladu s historicko-kritickou metodou věříme, že je dobré stanovit si principy studia Bible, které jsou v souladu s učením samotného Písma, jež podporují jeho jednotu a jsou založeny na předpokladu, že Bible je Božím slovem. Takový přístup nás odmění uspokojujícími a bohatými zkušenostmi s Bohem.⁶⁷

Bůh je Pravdou, která proměňuje životy lidí. On nám dal mandát k tomu, abychom byli obhájci jeho slova. Svět se utápí v relativizmu. Přesto existují absolutní pravdy, které můžeme v Božím slově najít.

Udělejme si čas pro Boží slovo

Žijeme v laodicejské závěrečné etapě dějin, ve které je křesťanství častokrát povrchní. Satan dělá všechno pro to, aby nás odvedl od Bible a jejích pravd. Využívá k tomu snad všechny prostředky – rekreaci, média, zábavu, práci, hudbu, nesoulad a vzájemné spory, falešná učení, rodinné spory, ekonomické problémy – všechno, co nás obírá o čas a brání nám ve čtení Božího slova.

Chci vás vyzvat, abychom četli Písmo každý den. Boží slovo je životně důležité, protože nás přivádí k osobnímu setkání s Ježíšem. Učí nás, že spasení můžeme přijmout pouze tehdy, když na Krista plně spoléháme. Přibližuje nám jeho život a smrt, vzkříšení a službu v nebeské svatyni. Připomíná nám, že sobota je zvláštní pečetí Ježíše Krista a smlouvou, kterou uzavřel se svým lidem, jenž dodržuje jeho přikázání. Potvrzuje naši víru a naději, že Kristus, náš Vykupitel, přijde brzy. Pomáhá nám poznávat, že sloužíme Bohu, který

nikdy nezklame a jehož církev zvítězí i navzdory ďáblovým útokům.

Nastává čas, v němž je potřeba projevovat na-prostou víru a důvěru v Boží slovo. Víme, že přichází doba, kdy nebudeme moci důvěřovat svým smyslům, protože se budou odehrávat „téměř mistrovské klamy“⁶⁸ a tak lákavé svody, „že by svedly i vyvolené, kdyby to bylo možné“ (Mt 24,24).

Nastal čas

Přichází bouře. Stavějme na základu Božího slova. Ježíš nás vybízí k přípravě: „A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváženému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nespadol, neboť měl základy na skále“ (Mt 7,24.25). Naše víra a věrouka musí vyrůstat z nadčasového Božího slova. Bible, která byla věrně uchována díky krvi mučedníků, překračuje čas a kultury. Je to živé Boží slovo, ve kterém – prostřednictvím Ducha svatého – můžeme najít odpovědi, které dnes tak naléhavě potřebujeme.

TED N. C. WILSON,

*PŘEDSEDA GENERÁLNÍ KONFERENCE
CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE*

Otázky k diskuzi

1. Jak k vám promlouvá úvodní příběh o spálení Viklefových kostí? Jaký má historický význam?
2. Jak můžeme vylepšit svoji praxi čtení a studia Bible, abychom z něj mohli mít větší užitek?
3. Jak se můžeme připravit na „přicházející bouři“?

⁷ Methods of Bible Study (www.adventist.org/en/information/official-statements/documents/article/go/-/methods-of-bible-study).

⁸ Ellen Whiteová, *Velké drama věků*. Str. 403 (624).

NEDELE

EVANGELIUM

Filip Melanchton, významný učenec a kolega reformátora Martina Luthera, měl rád klidnou diskuzi a bral ohled na názory druhých. Když se ho jednou přátelé zeptali, proč je tak oddaný Lutherovi, který býval někdy tvrdohlavý, panovačný a hrubý, prostě a výstižně odpověděl: „Od něho jsem poznal evangelium.“

Díky působení Martina Luthera a dílu reformace se „evangelium“ vrátilo do středu křesťanské víry. Apoštol Pavel ho považoval za „moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří“ (Ř 1,16). Tato Pavlova definice obsahuje pět velmi důležitých slov a termínů.

Evangelium

Toto slovo znamená „dobrou zprávu“, „radostné poselství“ či „poselství o vítězství“. Je to „evangelium Boží“ (Ř 1,1), protože jeho autorem je Bůh. Je to však zároveň i „evangelium Kristovo“ (Ř 15,9), protože představuje poselství o Ježíši Kristu, jeho smírující smrti a přímluvné službě před Bohem za svůj lid, který mezitím stále žije a zápasí ve světě. Přináší však i naději Ježíšova druhého příchodu. Kristus se po ukončení „spásného díla v nespasěném světě“ vrátí, aby „proměnil celý svět“. Evangelium nabízí řešení základního problému lidstva: „Jediným lékem na hřích a bídu světa je evangelium.“⁹

Boží moc

Evangelium je Boží slovo, a proto v sobě nese stvořitelenskou moc. Lidská slova v sobě stvořitelenskou moc nemají. Častokrát jsou halasná a zlá. Když však vysloví evangelium Bůh, stane se to, co vyslovil: každý, kdo uvěří, přijímá spasení.

Spasení

Spasení není výsledkem filozofických úvah nebo moudrosti získané z knih. Záchrana lidstva z jeho bídy, hříchů a prchavosti života není výsledkem lidských snah, ale je Božím činem. Luther mluvil o „obdivuhodném Božím právním činu“¹⁰, úžasné záměně nebo náhradě. Na kříži si „Bůh v Kristu“ (2K 5,19) vyměnil místo se světem. Vzal na sebe rozsudek, který měl dopadnout na hříšníka: „Soudce byl odsouzen namísto nás“¹¹. Vzal na sebe náš trest, aby nám dal svoji spravedlnost (2K 5,21); stal se slabým, aby nám dal svoji sílu (2K 12,9); stal se chudým kvůli nám, abychom jeho chudobou zbohatli (2K 8,9). Vyměnil naši bídu za slávu a naše utrpení za radost. I když byl „vším“, „sám sebe zmařil“ (Ep 2,7), abychom my obdrželi „všechno“, i když jsme „neměli nic“ (2K 6,10).¹²

Pro všechny

Zázrak evangelia neplatí pouze pro určitý národ, pohlaví či sociální status, ale je nabízen všem lidem.

⁹ Ellen Whiteová, *The Ministry of Healing*. Str. 141.

¹⁰ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 7, str. 25.

¹¹ Karl Barth, *Church Dogmatics*. Sv. IV.1, str. 211.

¹² Horst Pöhlmann, *Abriss der Dogmatik*. Str. 185.

Apoštol Pavel, který se mohl chlubit svým židovským původem a farizejskou sebespravedlností (Fp 3,4–6), se díky své zkušenosti u Damašku stal přítelem pohanských národů, z kterých pocházeli mnozí jeho křesťanští spolupověřící. Tito lidé byli jeho „radostí a slávou“ (Fp 4,1). Ježíšovo utrpení a smrt za všechny lidi Pavla zbavila všech národnostních, sociálních a genderových bariér (Ga 3,26–29). Evangelium boří všechny hranice a vytváří nadnárodní společenství. V Kristu se lidé různého původu, vzdělání a zkušeností stávají součástí „familia Dei“ – rodiny Boží. „Kristus strhává přehradu národnostních předsudků a učí lásce ke všem lidem.“¹³ Lidé jsou především „Božími dětmi“. Kristus nás nesjednotil pouze na horizontální rovině, ale zvláště na té vertikální: On svojí spásnou smrtí znovu spojil lidstvo s Bohem. Jakým způsobem?

Skrze víru v Krista

Pro Pavla není „víra“ nějakou představou, domněnkou či souhlasem s nějakým konkrétním výrokem. Ve starozákonní době „víra“ znamenala „něco pevně uchopit, držet, být věrný“.¹⁴ V době novozákonní „víra“ znamenala „důvěřovat“ a „být věrný“. Spasení – odpuštění hříchů, přijetí Bohem, obnovu našeho života a konečné vykoupení – přijímáme tak, že důvěřujeme Kristovu zaslíbení, že jsme spaseni, pevně se na to spoléháme a zůstáváme věrní až do konce. Lidé nespasí jejich náboženské úsilí („skutky“), ale jejich důvěra v Boha, který je prohlašuje za spravedlivé v Kristu (Ř 4,5). Ospravedlnění hříšníka, tedy jeho prohlášení za spravedlivého před Bohem, je aktem pouhé víry, bez skutků zákona (Ga 2,16).

Církev věřila, že uchová toto evangelium a bude jeho věrným vykladačem. Avšak v průběhu dějin na tento základ poselství zapoměla. V křesťanské církvi převládly „dobré a spravedlivé skutky“¹⁵

a apoštolské kázání o milosti přijímané vírou bylo postupně nahrazeno rafinovaným náboženstvím skutků. Očištění hříšníků od hříchů pouhou milostí nahradil vliv legalizmu židovských synagog, řeckého učení o ctnostech a římského právního myšlení. Spasení skrze víru nahradilo „vlastní úsilí“¹⁶, při kterém člověk nikdy nevěděl, jestli vykonal dost, aby dosáhl na záchranu. Ozývaly se ojedinělé hlasy proti tomuto učení, ale buď byly nezřetelné, anebo je nikdo neposlouchal.

Pak přišlo v 16. století období reformace, kdy znovu zazářila Pavlova slova: „Spravedlivý bude žít z víry“ (Ř 1,17) a křesťanská církev si znovu uvědomila, že „jediná sláva křesťanů spočívá pouze v Ježíši Kristu“.¹⁷

Otázky k diskuzi

1. Jak změnilo evangelium váš život? Co jste díky němu obdrželi?
2. Jak můžeme lidem s vědeckým způsobem myšlení ukázat, že i oni potřebují evangelium?
3. Jaký uzdravující dopad má poselství o ospravedlnění pouhou vírou na naši duši?
4. Co v evangeliu dokáže zaujmout mladé i starší lidi, aby si uvědomili důležitost křesťanské víry?

Martin Luther

Filip Melanchton

¹³ Ellen Whiteová, *Touha věků*. Str. 525 (823).

¹⁴ Rolf Luther, *Neutestamentliches Wörterbuch*. Str. 95.

¹⁵ Barth, str. 523.

¹⁶ Tertullian *De poenitentia* 6.

¹⁷ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*, sv. 13, str. 570.

PONDĚLÍ

ZÁKLAD NAŠEHO SPASENÍ

Pravda o ospravedlnění pouze vírou je „svatyní reformace“.¹⁸ Když Martin Luther pochopil nádherné zaslíbení o ospravedlnění hříšníka vírou v Ukřižovaného, bylo to, jako by reformátor vstoupil do ráje.

Zápas duše

Po celé roky usiloval Martin Luther – mnich, kněz a profesor teologie – o pochopení věty apoštola Pavla: „Vždyť se v něm zjevuje Boží spravedlnost“ (Ř 1,17). Kolem ní se točily jeho myšlenky ve dne i v noci. Jednou napsal, že nenáviděl výraz „Boží spravedlnost“, protože mu rozuměl z filozofického pohledu církevních otců a scholastiky. Boží spravedlnost chápal jako spravedlnost, kterou Bůh vyžaduje, ale hříšník ji nedokáže naplnit – a proto není schopen uniknout Božímu soudu.

„Duch svatý mi odhalil Písma v této věži“

V roce 1545, rok před svojí smrtí, Martin Luther vzpomíná na rozhodující obrat svého života, víry i praktického života. Byl to zlom, kdy pochopil, že „Boží spravedlnost“ není požadavek, nýbrž dar: je to přijímaná spravedlnost, kterou Bůh dává každému, kdo uvěří v Krista. Tuto skutečnost si Luther uvědomil ve vězní místnosti kláštera ve Wittenbergu: „Duch svatý mi odhalil Písma v této věži.“¹⁹

Biblická spravedlnost

„Vysvobod mne ve své spravedlnosti“ (Ž 31,1). Boží spravedlnost byla už ve starozákonní době

spravedlností, která zachraňuje hříšníka. Když Abraham dostal zaslíbení o budoucím potomstvu (Gn 15,5), nebyl žádným „supermanem“, ale stejným hříšníkem, jako jsme my. Avšak proto, že uvěřil Božímu zaslíbení, Bůh mu to počítal za spravedlnost (Gn 15,6). To znamená, že Bůh Abrahama kvůli jeho důvěřivé víře považoval za spravedlivého.

Za „bezbožného“ člověka Bible nepovažuje ateistu v moderním smyslu slova, ale obecně „hříšníka“ (Ž 1,1; Př 11,31). „Spravedlivý“ člověk tedy není „bezhrášným člověkem“, ale „ten, kdo věří“ (Ab 2,4). To dalo apoštolu Pavlovi jistotu, že lidé žijící v době „staré smlouvy“ nebyli ospravedlněni na základě skutků, ale vírou (Ř 4,6–8). Proto ten, kdo „ospravedlňuje“, kdo „prohlašuje za spravedlivé“ nebo kdo „někoho počítá za spravedlivého“, je samotný Bůh: „Hospodin – naše spravedlnost“ (Jr 23,6).

Spravedlnost je tedy náboženský, nikoliv morální nebo politický termín. Lidé, kteří dodržují státní nebo společenské zákony, kdo se řídí nařízeními zákona, nejsou v tomto světě výjimkou. Avšak člověk, který tvrdí, že je spravedlivý z Božího pohledu, se dopouští obrovského omylu. Vždyť i žalmista ve starozákonní době věděl, že před Bohem „nikdo z živých není spravedlivý“ (Ž 143,2).

Pokud se chce člověk stát „spravedlivým“ před Bohem, potřebuje Boží spravedlnost. Proto žalmista napsal: „Pro svou spravedlnost mě vysvobod“

¹⁸ Wilhelm Dantine, *Die Gerechtmachung des Gottlosen*. Str. 248.

¹⁹ Martin Luther, *Tischreden*, 3, 3232c.

(Ž 31,1; 71,2). Tato spravedlnost je předně výkupná spravedlnost, spasení, nikoliv trestně právní spravedlnost.

Ve světle Nového zákona to znamená, že Bůh, který zná vinu a soudí bezbožný svět (J 1,29), zaplatil za tuto vinu na soudu smrti svého spravedlivého a bezhříšného Syna na kříži. Díky této oběti Bůh může odpustit hříšným lidem, přijmout je, změnit způsob jejich myšlení a dát jim nový život, poskytnout jim naději nového a spravedlivého světa (2Pt 3,13). Pouze ti lidé, kteří tento jeho dar odmítnou, budou odsouzeni kvůli svým hříchům (Žd 10,29.30).

Lidé, kteří nepoznali

Starozákonní proroci přinášeli zvěst, že lidstvo potřebuje spasení, které není možné získat lidským úsilím a dobrými skutky (Iz 64,5). Spasení člověka vyžaduje Boží spravedlnost, jeho odpuštění a milostivé přijetí.

Tato pravda během staletí postupně zmizela. Ústní tradice, která vykládala biblické texty, byla považována za rovnocennou zjevenému Božímu slovu. Kombinace Písma a ústní tradice se stala základem víry. Tóra byla doplněna mnoha nařízeními, jak se má prakticky naplňovat. Některá z těchto nařízení dokonce nahradila zákon (Mt 15,1–6) nebo ho měnila (Ř 9,31.32). To, co bylo zamýšleno jako „rady pro život“, se proměnilo ve „způsob dosažení spasení“. Tato záměna vedla v Ježíšově době k náboženskému formalizmu (Mt 23,23) a někdy dokonce k náboženské aroganci (L 18,9–14). Poznání a povědomí o Boží milosti nezmizelo úplně, jak to dokládají starozákonní apokryfní knihy.²⁰ Avšak kladl se stále větší důraz na hodnotu dobrých skutků člověka, které se považovaly za prostředek smíření hříchů²¹ a za získání zásluh u Boha.²²

Celý život se stal „otrockým břemenem“ a farizeové se snažili „ukazovat svoji zbožnost“, „budovat

si vlastní slávu“ a věřili, že jejich spravedlnost jim poslouží jako „vstupenka do nebe“.²³

Ztracení lidé a milující Bůh

Ježíš na toto učení o spasení řekl jasně „Ne!“ Kristus představil zásadně odlišný obraz Boha. Prozkoumal a popsal také přirozenost lidstva mnohem hlouběji než kterýkoliv z jeho současníků. Člověk je neschopný vykonat dobrý skutek před Bohem, často hřeší už v myšlenkách (Mt 5,19–48). Jako lidé potřebujeme radikální obrácení, potřebujeme věřit evangelium (Mk 1,15). I když se někdo stane učedníkem, musí být naprosto závislý na Bohu, protože my všichni máme před Bohem „prázdné ruce“ (Mt 5,3). To, co konáme, když následujeme Ježíše, není naší zásluhou, ale je přirozeným ovocem jeho trvalé přítomnosti (L 17,10).

Bůh, náš milostivý Otec, miluje své ztracené děti. Vždy odpustí těm, kdo činí pokání, a rád je přijímá zpět (L 15,20–24). My, jeho učedníci, jsme povoláni k práci. Odměna, kterou přijmeme za naše úsilí, převyšuje to, co si zasloužíme (Mt 20,15). Tato odměna, kterou Bůh dává, není něčím, co nám dluží, ale pouze dalším darem jeho dobroty.

Martin Luther neměl pouze poznání, ale tyto pravdy i prakticky prožíval. Po mnoha zápasech se sebou samým, s dobovou teologií a s jejími obhájci poznal, co je základní zkušeností křesťana: „Spravedlnost znamená poznat Krista“.²⁴

Otázky k diskuzi

1. V čem leží základní rozdíl mezi populárním chápáním „spravedlnosti“ a tím, co Bible nazývá „Boží spravedlnost“?
2. Jak se může Boží spravedlnost stát důležitější než spravedlnost světa?
3. Jak se lišilo Ježíšovo pojetí Boha a lidstva od pojetí jeho současníků a jak se liší od chápání dnešních lidí?

²⁰ Báruck 2,19.27.

²¹ Tobíáš 12,9.

²² H. L. Strack, P. Billerbeck, *Kommentar zum Neuen Testament aus Talmud und Midrasch*. Sv. IV/1, str. 491.

²³ Ellen Whiteová, *Touha věků*. Str. 126, 389, 260, 194 (204, 612, 409, 309).

²⁴ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 31/II, str. 439.

ÚTERÝ

KŘESŤANSKÝ ŽIVOT

Jak vypadá ospravedlnění z víry

„Kdo je v Kristu, je nově stvořen.“ (2K 5,17)

Poté, co Martin Luther 18. dubna 1521 vydal odvážné svědectví vládcům, knížatům a teologům během slyšení, na kterém odmítl odvolat svůj postoj, španělský panovník zvolal: „Uvrhněte ho do ohně!“ Luther rozpráhl ruce a hlasitě zvolal: „Já jsem si ohněm už prošel, už jsem v něm byl!“

Tato dramatická událost v dějinách reformace nám živě ilustruje, co znamená ospravedlnění z víry. Luther stál odvážně a neochvějně před soudem – a nebyl odsouzen. Díky spásnému dílu Ježíše Krista můžeme i my obstát před Božím soudem a být osvobozeni. Víra nám umožňuje projít soudem a „přejít ze smrti do života“ (J 5,24).

Mezi lidskými soudy a Božím soudem existuje obrovský rozdíl: lidské soudy dokážou pouze vynést osvobozující rozsudek, avšak Boží soud dokáže obnovit.

Boží osvobozující výroky jsou zároveň tvůrčím soudem, který přirozeného člověka mění v člověka duchovního. Bůh už nyní proměňuje ty, kdo mu důvěřují. Ospravedlněný člověk tak může žít spravedlivým životem. Luther v této souvislosti mluvil o „úplném ospravedlnění“.²⁵

Dnes používáme výrazy „ospravedlnění“ (odpuštění hříchů) a „posvěcení“ (vítězství nad hříchem). Ellen Whiteová definuje křesťanský život

jako život „víry, vítězství a radosti v Bohu“.²⁶ Začátek nového života je zázrakem.²⁷

Vírou přijímáme Ježíše a podřizujeme se nebeské vládě. Kristus a Duch svatý nás inspirují k aktivnímu a dynamickému duchovnímu životu. Naše prožívání křesťanství je tedy svědectvím o spasení, které jsme přijali. Žijeme k Boží slávě a konáme dobro pro jiné, protože víra je, jak prohlásil Luther, „Božím dílem v nás, které nás proměňuje a umožňuje, abychom se znovu narodili z Boha (J 1,13).“

„Víra pochová starého Adama v nás a proměňuje naše srdce, myšlení, dává nám odvahu a sílu, umožňuje Duchu svatému, aby k nám přišel. Víra, která nemůže jinak než trvale konat dobro, je plná života, pracovitá, aktivní a mocná. Tato víra se neptá, jestli je potřeba dělat dobré skutky, ale rovnou je dělá a pokračuje v nich.“²⁸

Nový život k Boží slávě

„Abychom ... i my vstoupili na cestu nového života.“
(Ř 6,4)

I když je nový život důsledkem spasení přijatého vírou, přesto je potřeba, aby byl křesťanův život věrohodný. Bůh svým spásným dílem nesleduje pouze odpuštění hříchů, ale také proměnu člověka.

Zatímco spravedlivými se z Božího pohledu stáváme v okamžiku, kdy uvěříme v Ježíše, spravedlivými ve svém životě se stáváme v procesu,

²⁵ Paul Althaus, *Die Theologie Martin Luthers*. Str. 205.

²⁶ Ellen Whiteová, *Velké drama věků*. Str. 313 (477).

²⁷ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 39/I, str. 98.

²⁸ Quoted from Heinrich Bornkamm, *Luthers Vorreden zur Bibel*. Str. 182.

kteřý trvá po celý náš život. Tento proces začíná okamžikem, kdy vládu nad životem věřícího přebírá Kristus. To znamená, jak řekl Luther, „začátek nového stvoření“.²⁹ Poté, co jsou věřící lidé ospravedlněni, Kristus v nich prostřednictvím Ducha svatého působí, což se projevuje v každodenním zbožném životě.

Bůh s hříšníkem pracuje jako „dobrý Samařan“, který zachránil život oloupenému a zraněnému člověku. Stejně jako Samařan neváhal, když měl pomoci Židovi, ani Bůh se ve své lásce neodvrací od těch, kdo od něho v životě daleko odešli (Ř 5,8). Božím cílem je, aby lidi zachránil (Ř 5,10). Stejně jako Samařan udělal všechno a zaplatil potřebný finanční obnos za léčbu zraněného, „Bůh v Kristu udělal a zaplatil“ všechno, aby nás smířil se sebou a aby nás proměnil (2K 5,17.19.21).

Stejně jako potřeboval zraněný určitý čas k vyléčení, potřebují ho i hříšníci. Potřebují růst (2Pt 3,18). Dokonce i poté, co přijmou odpuštění a začal jejich nový život, nacházejí se stále v hříchu (Ř 7,17) a jsou obklopeni hříšnými (1J 5,19). Díky působení Ducha svatého hřích už nevládne v životě křesťana. Hřích ztratil svoji moc (Ga 5,16). Přesto však křesťané nejsou ušetřeni bojů s hříchem (Ga 5,13). V tomto boji je nám přislíbeno vítězství (1J 2,1). Posiluje nás také vědomí, že Boží odpuštění není jednorázovou událostí, ale trvalou nabídkou lidem, kteří činí pokání (Žd 7,25).

Martin Luther popsal toto napětí mezi ospravedlněním v Božím pohledu a bojem proti hříchu ve světě. Růst v posvěcení je postupný, avšak úplně bude ukončen, až „přijde očekávaný den soudu. ... V tomto životě nejde o to, abychom se stali zbožnými, ale abychom se stávali zbožnými, nejde o to, abychom byli plně zdraví, ale abychom se uzdravovali. Tedy ne, abychom byli, ale stávali se. Nejde o to, abychom odpočívali, ale vytrvali v pohybu. Ještě tam nejsme, ale jdeme tam. Všechno ještě není řečeno ani vykonáno, ale jsme na cestě, jsme v pohybu. Ještě nejsme na konci, ale na cestě.“³⁰

Boží vůlí je, abychom „den za dnem byli více a více posvěceni“.³¹

Podobné myšlenky můžeme najít i v díle Ellen Whiteové: Posvěcení je „celoživotní dílo, celoživotní zkušenost“. Každý den budeme bojovat s hříchem, ale „víra nám poskytne vítězství“, přestože náš boj neskončí, dokud budeme na tomto světě.³²

Láska projevovaná činy

„Rozhodující je víra, která se uplatňuje láskou.“

(Ga 5,6)

Jsmo si jisti tím, že jak spravedlnost, kterou Bůh vyhledává, tak i nový život, který dává, závisí na víře v Ježíše Krista. Podle apoštola Pavla se tato víra projevuje láskou, která motivuje jednání člověka.

Abychom pochopili, co věřící přijímají darem ospravedlnění a posvěcení, přirovnáme ospravedlnění k šeku ve výši milionu korun, který dal otec svému synovi. Syn si tuto částku nechce nechat pro sebe, a proto šek rozměnil na menší částky, aby je mohl dávat lidem. Luther tento princip popsal těmito slovy: „Když mám takového Otce, který mne zahrnul svým neuvěřitelným bohatstvím, neměl bych i já, z vlastního rozhodnutí, rád, z celého srdce, dobrovolně a s nadšením dělat to, o čem vím, že se mu líbí a je podle něho správné? Proto rád vydám sebe svým bližním, jako Kristus vydal sebe mně, a ve svém životě nebudu dělat nic jiného než to, co uvidím za správné, prospěšné a užitečné pro mé bližní, protože v Kristu je moje víra spojena s dobrými skutky.“³³

Otázky k diskuzi

1. Co nám Bůh nabízí prostřednictvím daru ospravedlnění a posvěcení?
2. Jak souvisí posvěcení s bezhříšností?
3. Co znamená a jak se projevuje posvěcení v každodenním životě křesťanů?
4. Posvěcení nevede ke spasení, ale je důležitým svědectvím o spasení člověka. Diskutujte o této otázce.

²⁹ Luther, str. 83.

³⁰ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 7, str. 337.

³¹ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 40/II, str. 355.

³² Ellen Whiteová, *Messages to Young People*. Str. 114.

STŘEDA

BOŽÍ PŘIKÁZÁNÍ

Křesťanský svět byl v předvečer reformace zcela pohlcen horlivou zbožností. Většina lidí v této době byli zbožní věřící oddaní církvi. Avšak ve své zbožnosti byli oklamáni. To dokonce přiznávají i katoličtí historikové: „Modlitby, život a učení se velmi vzdálily Písmu a apoštolskému ideálu.“³⁴

Náboženský život byl častokrát formální a stereotypní. V každém větším německém městě se každý den vysluhovalo několik stovek mší, ale ani jedna bohoslužba se nesloužila v německém jazyce a mladí lidé nedostávali žádné náboženské poučení. Lidé se stahovali do klášterů, aby získali světskou a duchovní jistotu. Německo mělo tenkrát kolem 20 milionů obyvatel a asi jeden a půl miliónu z nich byli kněží a mniši. Nikdo nepovzbuzoval věřící, aby četli Písmo, ale byli nuceni, aby konali namáhavé poutě (jako například pouť k „svatému Kristovu rouchu“) nebo aby uctívali četné sbírky relikvií. Kníže Frederik Moudrý, představitel oblasti, ve které žil Luther, měl sbírku více než 19 000 církevních relikvií³⁵, které zahrnovaly například „seno z Ježíšových jeslí“ či „větvičku z hořícího keře“. Nikdo se tehdy neodvážil popírat pravost těchto předmětů.

Boj o odpustky

Ježíšův požadavek „dělat dobré skutky“ (Mt 5,16) byl překroucen způsobem, který je evangeliu naprosto cizí. Když Ježíš lidem odpouštěl hříchy (Mk 2,5;

J 8,11), neuložil jim vykonat nějaký skutek, kterým by si odpuštění zasloužili, ale poslal je domů v pokoji. Avšak teologové ve středověku přetavili Ježíšovo milosrdenství do složitého právního a na skutky orientovaného systému. Lidem bylo vštěpováno, že odpuštění svých vin mohou získat při zpovědi v přítomnosti kněze, avšak potom jako kající lidé potřebují vykonat určité skutky jako náhradu svých hříchů. V důsledku toho se vyvinulo učení o odpustcích, které jsou údajně schopné nahradit lehké hříchy. Na počátku středověku se začaly prodávat takové odpustky i pro mrtvé, kteří byli (domněle) v očistci. Kromě období po reformaci, kdy se odpustky přestaly prodávat, prodej odpustků v římskokatolické církvi pokračuje dodnes.³⁶

Reformace započala právě kvůli sporu o to, jestli jsou tyto skutky pokání legitimní a jestli je správné prodávat odpustky. Papežové v době, kdy potřebovali finanční prostředky na stavbu chrámu sv. Petra v Římě, prodej odpustků podporovali. „Pohoršlivý finanční byznys“³⁷ se začal rozšiřovat, jak konstatuje katolický církevní historik Joseph Lortz. Jedním z nejvýznamnějších kazatelů odpustků byl dominikánský kněz Johann Tetzel, který věřícím sliboval: „V okamžiku, kdy v pokladnici začíná zlato, zachráněné duše stoupají z očistce k nebeským výšinám.“³⁸ To vyvolalo hněv mladého profesora teologie Martina Luthera, který tehdy působil ve Wittenbergu. V dopise arcibiskupovi Albrechtu

³⁴ Joseph Lortz and Erwin Iserloh, *Kleine Reformationsgeschichte*. Str. 25.

³⁵ Roland Bainton, *Martin Luther*. Str. 54, 55.

³⁶ *Katechismus der katholischen Kirche*, § 1494–1498.

³⁷ Lortz a Iserloh, str. 41.

³⁸ Martin Luther, 27th thesis, quoted from Ingetraut Ludolph, *Die 95 Thesen Martin Luthers*. Str. 23.

z Míšně protestoval proti takovému znetvoření křesťanského učení: „Kristus nikde nenařídil prodávání odpustků, ale chtěl, aby se s veškerým důrazem kázalo evangelium.“³⁹

Na základě informací jeho blízkého přítele Filipa Melanchtona Luther napsal 95 tezí, které poslal 31. října 1517 jako podklad k teologické disputaci biskupovi Albrechtu Braniborskému. Současně je také přibíl na dveře kostela v německém Wittenbergu. První teze působila jako výbuch bomby: skutky nepředstavují trest za hřích; pokání je trvalý způsob křesťanova života: „Když náš Pán a Mistr Ježíš Kristus řekl: ‚Čiňte pokání,‘ chtěl, aby celý život věřícího byl pokáním.“⁴⁰

Zachovávejte přikázání!

V knize „Pojednání o dobrých skutcích“, kterou Luther sepsal v roce 1520, jasně vyjadřuje, čím by zamýšlené dobré skutky křesťanů měly být. Dobré skutky jsou pouze ty, které vyžaduje Bůh, nikoliv lidé. Které skutky tedy jsou dobré? Při hledání odpovědi by měl křesťan naslouchat tomu, co řekl Ježíš bohatému mladému muži: „Chceš-li vejít do života, zachovávej přikázání!“ (Mt 19,17). Tato přikázání jsou Desatero, nikoliv církevní tradice. K zachovávání přikázání je potřeba víra a síla, které dává Bůh. Skutky bez Krista jsou mrtvé.⁴¹

Víra, která ve výsledku nevede ke skutkům, je pouhou napodobeninou víry: „Spojte víru s dobrými skutky – tak, aby obojí vytvořilo souhrn celého křesťanova života.“⁴² Dobré skutky jsou „znakem i pečeti“ skutečné a opravdové víry.⁴³ Víra se projevuje v lásce a láska vede k dodržování přikázání.⁴⁴

Křesťané tak žijí „pod zákonem, ale bez zákona“.⁴⁵ „Bez zákona“ proto, že ten, kdo věří v Krista, nemůže

být odsouzen zákonem; „pod zákonem“ proto, že zákon se na něj vztahuje i potom, co se stal znovuzrozeným křesťanem. Zákon je nutný, abychom poznali hřích (Ř 3,20) a abychom se nově zorientovali – byli osvíceni a motivováni Duchem svatým k tomu, abychom plnili Boží vůli (Ř 8,4; Žd 8,10).

Ellen Whiteová podobně vyjádřila, že samotný zákon není schopen nás spasit, ale když ho Bůh člověku vtiskne do srdce, křesťan ho může a chce naplnit.⁴⁶

Když reformátor Martin Luther později bojoval v řadách svých následovníků proti odpůrcům zákona, odsoudil je a prohlásil, že by si rádi vychutnávali pouze „sladké evangelium“, kdy je pro ně ospravedlnění hříchu důležitější než ospravedlnění hříšníka. Vyjádřil také obavu, že přichází doba, kdy lidé budou žít pouze podle vlastního úsudku a budou tvrdit, že není žádný Bůh.⁴⁷

Bůh vyzývá adventní lid, aby před tímto nebezpečím varoval a vybízel k věrnosti Božím přikázáním. Svěřil nám „zvláštní poselství“ o obnově a dodržování „Božího zákona“. Ellen Whiteová ho popsala jako „poslední varovné poselství pro svět“.⁴⁸

Otázky k diskuzi

1. Proč je pro křesťany důležité, aby znali normy a pravidla chování?
2. Jaký význam mají Boží přikázání pro náš život? Jak můžeme prožívat zkušenost „svobody od zákona“ a „svobody pod zákonem“?
3. Čeho se Luther během svého života obával? Nakolik se jeho obavy naplnily?
4. Co je smyslem a důvodem existence adventního lidu v dnešní době?

³⁹ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*, Briefe. Sv. 1, str. 111.

⁴⁰ Ludolph, str. 20.

⁴¹ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 6, str. 204, 205. Žel, že se Luther později vrátil zpět k tradici církve, když se domníval, že v Desateru objevil prvky doby, ve které bylo vydáno, a považoval sobotu za židovské ustanovení, přestože její původ je odvozen od řádu stvoření (Gn 2,2,3). Ve stejné době ovšem připustil, že nedělní bohoslužby mají svůj původ v tradici církve. (*Der große Katechismus*, str. 37, 38).

⁴² Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 12, str. 289.

⁴³ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 10/III, str. 225, 226.

⁴⁴ Heinrich Bornkamm, *Luthers Vorreden zur Bibel*. Str. 179.

⁴⁵ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 39/I, str. 433.

⁴⁶ Ellen Whiteová, *Patriarchs and Prophets*. Str. 373.

⁴⁷ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition, Deutsche Bibel*. Sv. 11/II, str. 117.

⁴⁸ Ellen Whiteová, *Evangelism*. Str. 225.

ČTVRTEK

OSPRAVEDLNĚNÍ VÍROU

Kdykoliv si křesťané připomínají biblické učení o ospravedlnění pouze na základě víry, prožívají duchovní probuzení, oživení a reformaci. To byl i případ Martina Luthera, který se navzdory církevní tradici vrátil zpět k apoštolu Pavlovi a svými teze- mi uvedl do pohybu reformaci šestnáctého století.⁴⁹

Dne 24. května 1738 si John Wesley v ulici Aldersgate v Londýně vyslechl Lutherův „Úvod do Listu Římanům“. A tehdy začalo v Anglii probuzenecké hnutí, které je někdy nazýváno jako „klíčová epocha anglických dějin“.⁵⁰

Totéž se odehrálo na zasedání Generální konference v Minneapolis v roce 1888, kdy se začala psát nová, na Krista zaměřená kapitola adventistických dějin, která započala úvahami o Kristově spravedlnosti. Výsledkem tohoto obratu je řada knih E. Whiteové zaměřených na Krista: Cesta k vnitřnímu pokoji, Myšlenky o naději, Perly moudrosti a Touha věků.

Ovšem platí to i opačně. Když se křesťané zaměřovali na své vlastní úspěchy a zásluhy, vždycky to byl počátek doby úpadku. Už na začátku druhého století po Kristu lidé přestávali správně rozumět Pavlovi důrazu na ospravedlnění skrze víru. Během středověku byli následovníci Pavla v menšině a v předvečer reformace převažoval názor, že „pokud člověk dělá všechno, co může, Bůh k tomu přidá svoji milost“. Tato věta šokovala Luthera a vedla ho k tomu, že ve svých lekcích o Listu Římanům zvolal: „Ach, vy jste ale blázni.“⁵¹

Ospravedlnění hříšníků, nebo ospravedlnění Boha?

Když někdo uvažuje o tomto tématu v kontextu dnešní náboženské situace, může se zdát, že to pro dnešní dobu nemá velkou hodnotu. Ospravedlnění skrze víru hraje v moderní teologii pouze druhořadou úlohu. Považuje se za časově omezenou polemiku proti judaizujícímu legalizmu v apoštolské době. Konečně, hovoří se o něm pouze ve dvou Pavlových epistolách, a proto v dnešním křesťanském učení o vykoupení „nemá takovou důležitost“. Toto učení pomalu mizí, protože, jak se říká, historická situace, do které toto učení bylo zformulováno, nemá pro dnešní dobu valného významu.

Výjimku v dnešním nedostatku zájmu o ospravedlnění tvoří pouze ekumenická církevní politika reprezentovaná společnou deklarací mezi Papežskou radou pro jednotu křesťanů a Světovou luterskou federací z roku 1999, která potvrdila „základní shodu“ v učení o ospravedlnění, kterou papež Benedikt XVI. vyzvedl jako „milník na cestě křesťanské jednoty“.⁵² Avšak o tomto dokumentu se příliš nehovoří a podle názoru mnoha komentátorů vyjadřuje podobnými slovy to, co i nadále obě strany chápou rozdílně.

Nakonec většina lidí, obzvláště sekulárních, už nehledá „milosrdného Boha“, jak to dělal Luther, ale kladou si otázku, jestli Bůh vůbec existuje. A pokud ano, pak by měl ospravedlnit předně sám

⁴⁹ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 21, str. 219.

⁵⁰ William Lecky, citovaný v Julius Roessle, *Johannes Wesley*. Str. 24.

⁵¹ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 56, str. 274.

⁵² *IdeaSpektrum* 46 (November 2005): 12.

sebe za utrpení a zlo na tomto světě! Avšak většina sekulárně smýšlejících lidí nejsou agresivní ateisté. Jejich převažujícím postojem je „praktický ateismus“ – postoj, který není bojem proti Bohu, ale spíše ho prostě ignoruje, protože se dá docela dobře žít i bez něj.

Naše výzva a šance

Jak se tedy my, křesťané, máme přiblížit k těmto lidem a vzbudit v nich zájem o evangelium? Většina z nich netuší, co je to hřích, případně ho vnímají tak, že je to urážka Boha (Ž 51,5–11). Tyto lidi příliš nezajímá, jak může být hřích odpuštěn (1J 2,2) a že součástí plnohodnotného života je pokoj (Ř 5,1) a naděje (Tt 2,11–14), které není možné získat v tomto světě.

I když se zdá, že si takoví lidé nevytvořili prostor pro Boha, přesto trpí vinou v „horizontální rovině“: prožívají mezilidské konflikty, sociální a politickou nespravedlnost, války mezi národy, devastaci přírody – tedy ohrožení samotné podstaty jejich existence.

A právě toto uvědomění těchto lidí se může potkat s některými křesťanskými a adventistickými důrazy.

Je zřejmé, že odcizení se od sebe navzájem a od našeho prostředí je způsobeno odcizením od našeho Dárce života a Stvořitele. Apoštol Pavel to vyjadřuje jasně: „Nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchýlili“ (Ř 3,11.12).

Naše zkušenost potvrzuje pravdivost biblického výroku: „Může snad Kúšijec změnit svou kůži? Či levhart svou skvrnitost? Jak vy byste mohli jednat dobře, když jste se naučili páchat zlo?“ (Jr 13,23).

Jádro problému neleží tolik v okolnostech, ale v samotných lidech, kteří nejsou schopni ovládat se a najít řešení pro tento svět. Je to tak, jak to vyjádřil Ježíš a potvrzuje apoštol Pavel: „Neboť ze srdce vycházejí špatné myšlenky“ (Mt 15,19) a jako lidé jsme „hříšní a hříchu zaprodáni“ (Ř 7,14). Hřích jako postoj (v jednotném čísle) je nejhlubším odvrácením se od Boha a obrácením se ke stvoření: domníváme

se, že jsme pány svého života. Tento postoj pak vede k vykonávání hříchů (v množném čísle).

Co tedy máme dělat?

Jediné řešení tohoto dilematu je v Ježíši Kristu, „absolutním člověku“, jehož život, smrt a vzkříšení jsou zárukou přítomného i věčného spasení. On žil mezi námi „na světě“, ale „nebyl ze světa“. On je cestou zpět k Bohu, protože jako Syn Boží je sám „zjevením Boha“ (J 14,6.9).

Pokud budeme čestní, pak musíme uznat, že lidské ambice vytvořit „dobrý, nový svět“ jsou pouhou utopií. Navzdory velkým technologickým pokrokům – získání nukleární energie, dobývání vesmíru, digitální oblasti – je tento „dokonalý svět“ velmi prchavý. Hříšníci nejsou schopni vytvořit něco bezhříšného! „Novou zemi, ve které vládne spravedlnost“ (2Pt 3,13), může zaslíbit a vytvořit pouze Bůh; a mohou v ni doufat a očekávat ji Kristovi následovníci.

Toto všechno proměňuje křesťanské učení o spasení v nadčasovou a nezbytnou naději, která může vyřešit bezmocnost a beznaděj lidí kolem nás. Adventisté byli povoláni, aby kázali toto poselství pro dnešní dobu celému světu: Jedině „v Kristu“ můžeme být smířeni s Bohem i mezi sebou; jediné jeho láska dává smysl našemu životu a je nadějí pro budoucí svět, ve kterém bude vládnout spravedlnost. Ellen Whiteová napsala: „Adventisté sedmého dne by měli být prvními ze všech vyznavačů křesťanství, kteří vyzvedávají Krista před světem.“⁵³

Otázky k diskuzi

1. Proč si lidé kolem nás tak málo váží a oceňují učení o ospravedlnění hříšníků?
2. Co potřebuje církve adventistů k tomu, aby mohla prožít zkušenost duchovního oživení? Co je naším úkolem pro dnešní dobu?
3. Co nám dává důvěru a naději ve světě, který věří, že se může zachránit sám, a přitom se nachází na pokraji beznadějně propasti?

⁵³ Ellen Whiteová, *Evangelism*. Str. 188.

PÁTEK

LÉTO, KTERÉ NIKDY NESKONČÍ

Reformace šestnáctého století je jednou z velkých událostí lidských dějin. Pro historiky je to významný předěl mezi středověkem a moderní dobou. Avšak věřící protestanti (včetně adventistů) vnímají reformaci jako Boží intervenci. Křesťanství znovu sjednotilo svoje učení a praxi se standardem Bible, nikoliv lidské tradice. Toto je podstata těchto velkých náboženských změn, které ukončily „dobu temna“. Ellen Whiteová k tomu podotýká: „(Protestantizmus) vyhlásil zásadu, že všechno lidské učení má být podřízeno Božímu slovu.“⁵⁴

„Ať už přijde drahý poslední den“⁵⁵

Tento důležitý princip udělal z Martina Luthera nejen reformátora, který řešil otázku, jak může být člověk před Bohem ospravedlněn, ale zahájil i obnovení postoje k poslednímu dnu, který zastávala prvotní křesťanská církev.⁵⁶

Křesťané ve středověku věřili v druhý Kristův příchod, ale toto zaslíbení v nich vyvolávalo hlavně strach a hrůzu. Protože neměli jistotu spasení, vnímali konec jako „den odplaty a hrůz“. Františkánský mnich Thomas Celanský napsal, že „přijde soudce, aby přísně vyměřil spravedlnost“. Avšak Luther, na základě studia Bible, vrátil zpátky radost prvních křesťanů z očekávání konce, protože poznal, že křesťanská naděje je „lepší nadějí“

(Žd 7,19), „živou nadějí“ (1Pt 1,3), a proto i „blahoslavenou nadějí“ (Tt 2,13).

Luther na své cestě víry prožíval vášnivou touhu po osvobození v Kristu. S přibývajícím věkem Lutherovo očekávání sílilo. Zaslíbení Kristova návratu vnímal jako „sladké kázání plné radosti“. Vyznává, že kdyby tento den neměl nastat, pak by se nechtěl ani narodit. Proto je pochopitelné, že během zápasů a problémů života měl jedno velké přání: „Ty jsi, Bože, zaslíbil, že přijde den, který nás osvobodí od všeho zlého. Pokud může, ať přijde co nejdříve a ukončí všechnu tu bídu, kterou prožíváme.“⁵⁷

Už nyní ano, ale ještě ne

Život v tomto světě, jak ho vnímal Luther, je životem naplněným různými napětími. Je to stav, kdy věřící něco „má“, a ve stejném okamžiku to „ještě nemá“, kdy „už je“, a „ještě není“. Křesťané už získali spasení skrze víru, ale ještě je nemohou spatřit svým zrakem. Jsou už před Bohem ospravedlněni, ale stále ještě žijí v rozděleném světě odcizeném od Boha. Když uvažujeme o biblickém principu „už nyní ano, ale ještě ne“, jsme schopni lépe pochopit vášnivou touhu, se kterou Luther očekával den Kristova návratu.

My, kdo jsme dostali ujištění o daru spasení, založeném na důvěřivé víře v Boha, budeme – tak

⁵⁴ Ellen Whiteová, *Velké drama věků*. Str. 138 (204).

⁵⁵ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*, Briefe. Sv. 9, str. 175.

⁵⁶ Paul Althaus, *Die Theologie Martin Luthers*. Str. 351.

⁵⁷ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*. Sv. 34/II, str. 466.

dlouho, pokud budeme zůstat v Bohu – toužit po dnu naplnění vroucích tužeb a hluboké radosti, kdy se naše osobní spasení naplní ve spasení celého tvorstva. Luther to vyjádřil tímto způsobem: „Pane, pomoz, aby tento požehnaný den tvé svaté budoucnosti mohl už brzy přijít.“⁵⁸

„Sladké kázání plné radosti“

Naděje Kristova návratu s přibývajícím věkem reformátora postupně sílila, protože když se zabýval problémy lidí a celého světa, častokrát se cítil bezmocný. Začalo mu být jasné, že problémy lidstva nedokážou vyřešit ani knížata nebo papež: „Svět je dítětem ďábla ... nikdo ho nedokáže poučit nebo mu pomoci... Žádné kázání, volání, napomínání, vyhrožování ani prosby nedokážou pomoci.“ Je to „ďáblova hospoda“, která má ve znaku „opak deseti Božích přikázání“, a proto zůstává „doupětem lupičů“.

Řešením může být pouze Kristův příchod, protože lidé ve světě jsou „obklopeni zástupy démonů“. Papež a knížata vkládají své naděje do politiky a lidé je považují za svoje „spasitele“. Avšak Luther lidi vybízeli, aby očekávali na „pravého Spasitele“, který jim dal pevný slib, že se zase vrátí.

Aby církev v tomto očekávání posílil, Kristus upozornil na „znamení času“, do nichž spadají i přírodní katastrofy a války. Nejzřetelnějším znamením pro Luthera byla největší nebezpečí v jeho době, která však hrozí i dnes: odpadnutí od víry mezi křesťany a konflikt mezi islámem a křesťanstvím. Luther s velkými obavami sledoval odpadnutí papežské církve od evangelia a vlnu islámské invaze, která zaplavila jihovýchodní část Evropy a v roce 1529 se dokonce ocitla až před branami Vídně. Další zřetelné znamení nastávajícího soudu také viděl v nevděčnosti následovníků reformace vůči světlu, které obdrželi: „Chci prorokovat Německu, nikoliv z hvězd, ale na základě teologie proti němu vyhlášení Boží hněv... Pouze se modleme a nezavrhneme Boha a jeho slovo.“⁵⁹ Všechna

znamení se podle Luthera naplňují pro povzbuzení věřících a k odsouzení nevěřících. Nevěřící mohou stále přijmout „milost“, ale oni se nezajímají o znamení. Věřící v nich spatřují „Boží hněv“, který jim nezpůsobí škody, protože Bůh svůj lid zachová.

Reformátor Luther se nechtěl přít o to, nakolik se již znamení naplnila, ale byl přesvědčen, že „většina (znamení) se již naplňuje“, a to bylo důvodem, proč křesťané měli prožívat radost i navzdory neštěstím a problémům. Tato radost je projevem pravých vykladačů Bible, protože „hvězdopavci a věšci“ – Martin Luther pravděpodobně myslil astrologie a esoteriky – předpokládají pouze katastrofy. Pouze křesťané rozumějí „radostnému a sladkému slovu o „našem vykoupení“ (L 21,28)“. Proto musíme návrat Krista vidět zrakem křesťanské naděje, nikoliv očima sekulárního rozumu.

Luther byl přesvědčen, že křesťané nyní musí „kousat do kyselých jablek“ a pít „kalich hořkosti“, ale nakonec obdrží to „sladké“. Proto Kristus dnes vybízí svoji rodinu, aby povstala a radovala se. I když většina lidí dobře nepřijímá zvěstované evangelium, „malý zástup“ lidí mu porozumí a s výhledem na Kristův příchod budou pracovat a modlit se, protože, jak řekl Luther, „skončila hodně dlouhá zima a nyní přichází krásné léto, takové, které nikdy neskončí“.⁶⁰

Otázky k diskuzi

1. Jak Martin Luther hodnotil lidské snahy spasit se vlastním úsilím?
2. Jakou roli hrála v Lutherově víře naděje druhého Kristova příchodu?
3. Nakolik se Lutherovo očekávání závěrečných událostí odlišovalo od představ středověkých lidí a teologů?
4. Jakou roli hraje naděje Kristova druhého příchodu v našem současném životě?

⁵⁸ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*, Tischreden. Sv. 5, č. 5777.

⁵⁹ Martin Luther, *Luthers Schriften: Weimar Edition*, Tischreden. Sv. 3, č. 3711.

⁶⁰ Luther, *Luthers Schriften*. Sv. 34/II, str. 481.

DRUHÁ SOBOTA

JISTOTA SPASENÍ

Ať je jasně a jednoduše představováno, že není možné našimi skutky ovlivnit naše postavení před Bohem nebo dar, který jsme od Boha dostali. Kdyby si někdo mohl za víru a skutky koupit dar spasení, potom by byl Stvořitel zavázán svému stvoření. Je zde nebezpečí, že by lež mohla být přijímána jako pravda. Kdyby si někdo mohl zasloužit spasení něčím, co je schopen udělat, byl by na tom stejně jako křesťan, který musí za své hříchy nějakým způsobem zaplatit nebo je odčinit. Spasení je potom částečně dluhem, který si můžeme zasloužit jako mzdu. Pokud si člověk žádnými svými dobrými skutky nemůže zasloužit spasení, potom je spasen jedině z milosti, kterou hříšný člověk přijímá svou vírou v Ježíše. Spasení je dar, za který nemusíme nic platit. O ospravedlnění z víry pak nelze vést diskuzi. Celý tento spor končí, jakmile je jasné, že padlý člověk si nikdy nemůže zasloužit věčný život svými zásluhami, svými dobrými skutky.

Jedině milostí

Světlo, které jsem od Boha dostala, staví tuto důležitou otázku v mé mysli nade všechnu pochybnost. Ospravedlnění je výhradně z milosti a nelze si je zasloužit žádnými skutky, kterých je padlý člověk schopen. Jasně mi to bylo ukázáno na příkladu bohatého člověka. Jestliže své peníze a majetek přinese jako oběť Pánu, napadají ho falešné myšlenky, které chtějí tuto oběť znehodnotit. Myslí si, že si Boží přízeň zaslouží, že Pán je mu zavázán odměnit ho za tento dar zvláštní přízní.

O tomto tématu jsme byli nedostatečně vyučováni, a proto v něm nemáme příliš jasno. Pán propůjčil člověku určité prostředky, které mu mají být vráceny, až to svou prozřetelností dá najevo a bude si to vyžadovat jeho dílo. Dal nám rozum. Dal nám zdraví a schopnost získávat pozemský majetek. Stvořil zemi a vše, co je na ní. Ve své božské moci rozvinul všechno její bohatství. Pečuje o ně jako dobrý hospodář. Posílá slunce, mraky i déšť, aby mohly rostliny růst a kvést.

Jako Bohem najatí služebníci jste sklidili zěň, abyste ji šetrně využili k naplnění svých potřeb a jejím prostřednictvím plnili Boží vůli. Můžete říci s Davidem: „Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou“ (1Pa 29,14). Nikdo tedy nemůže nacházet uspokojení v tom, že daruje něco Pánu, protože to bylo vždy Božím vlastnictvím, a tudíž by to mělo být používáno tak, jak On ve své prozřetelnosti nařídí.

Ztráta Boží přízně

Vzpourou a odpadnutím člověk ztratil Boží přízeň. Nelze to podávat tak, že tím ztratil svá práva, protože jeho hodnota plně závisela na milém Božím Synu. Tomuto bodu musíme porozumět. Přišel o přednosti, kterými ho Bůh ve svém milosrdenství zdarma obdařil, o poklad důvěry, který měl být použit k tomu, aby podpořil Boží věc a Boží slávu a aby sloužil k dobru bytostem, které Bůh učinil.

V okamžiku, kdy člověk stvořený Bohem odmítl poslušnost zákonům Božího království, zprozněvěřil se Boží vládě a sám sebe učinil naprosto

nehodným všech požehnání, kterými mu Bůh svou přízeň projevoval.

Takové bylo postavení lidstva poté, co se člověk přestoupením oddělil od Boha. Pak už neměl právo na vzduch, na sluneční paprsky ani na kousek jídla. Jen pro lásku Boží nebyl člověk ze světa zcela vyhlazen. Bůh jej tolik miloval, že dal svého milého Syna, který na sebe vzal trest za jeho přestoupení. Kristus nabídl, že se stane zárukou a zástupcem člověka, aby člověk díky této jedinečné milosti získal další možnost – druhou zkoušku – a měl přitom zkušenost Adama a Evy jako varování před přestoupením Božího zákona. A vzhledem k tomu, že se člověk těší z Božího požehnání, jež se projevuje v daru slunečního světla a potravy, měl by se sklánět před Bohem a vděčně vyznávat, že všechno, co má, pochází od Boha. Cokoli je mu přinášeno zpět, vše je jeho vlastnictvím.

Člověk porušil Boží zákon, avšak skrze Vykupitele mu byla dána nová zaslíbení na jiném základě. Všechna požehnání nyní přicházejí skrze Prostředníka. Každý člen lidské rodiny je dán celé do rukou Krista a všechno, co v tomto životě vlastníme – ať je to dar peněz, nemovitostí, půdy, rozumových schopností, fyzické síly, intelektuálního nadání –, stejně jako všechna požehnání budoucího života jsou nám dána do vlastnictví jako Boží poklady, které mají být věrně užívány v zájmu člověka. Každý dar je označen křížem a nese obraz a jméno Ježíše Krista. Všechny věci pocházejí od Boha. Od těch nejmenších dobrodiní až k největším požehnáním – všechno dostáváme jedinou cestou: skrze smířčí obět přesahující lidství, skropenou krví, jejíž cenu nelze nikdy vyčíslit, protože v ní byl obětován život Boha v jeho Synu.

Nikdo nemůže Bohu dát něco, co by nebylo jeho. Na toto pamatujte: „Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou“ (1Pa 29,14). Neustále to musíme lidem zdůrazňovat – my sami nemáme nic. Nemůžeme obětovat nic hodnotného, žádný čin ani víru, nic, co bychom nedostali od Boha.

Všechno je Boží

Stvoření patří Bohu. Pán by mohl malým zanedbáním člověka okamžitě zastavit jeho dech. Vše,

čím člověk je a co má, patří Bohu. Celý svět je Boží. Domy, které člověk postavil, to, čeho nabyl, vše, co má hodnotu nebo krásu, je Božím obdarováním. Všechny tyto dary mají být Bohu vráceny tak, že budou použity k zušlechtění lidského srdce. Na Boží oltář mohou být přinášeny ty nejhonosnější oběti. Lidé při nich budou chválit, vyvyšovat a velebit Dárce za jeho štědrost.

V čem je jeho štědrost? „Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou“ (1Pa 29,14).

Člověk si nemůže žádným svým skutkem zasloužit Boží odpouštějící lásku. Když však tato láska prostoupí jeho duši, povede jej k tomu, aby s radostí v srdci jednal tak, jak to Bůh vždy chtěl.

Boží andělé v nebi, kteří nikdy nepadli, neustále plní jeho vůli. Všim svým konáním – tím, jak neustále laskavě slouží našemu světu, chrání, vedou a střezí Boží stvoření po celé věky – vyznávají: „Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou.“ Kéž by lidské oko mohlo zahlédnout a docenit službu andělů! Kéž by lidé dokázali pochopit cenu a slavnou službu Božích andělů. Kéž by mohli vidět konflikty, do kterých se v zájmu lidí andělé zapojují, aby je chránili, vedli, získali a vyrvali ze satanových pout. Jak by se změnilo jejich chování a jejich náboženské postoje!

Nadpřirozená moc pro nadpřirozené skutky

Mnozí nejsou úspěšnými dělníky proto, že jednají tak, jako by byl Bůh na nich závislý a oni mu měli radit, jak by s nimi měl jednat, namísto toho, aby sami přiznali plnou závislost na Bohu. Dávají stranou nadpřirozenou moc a nedaří se jim konat nadpřirozené dílo. Po celou dobu jsou odkázáni jen na vlastní síly a na schopnosti svých bratří. Mají omezené chápání, neboť posuzují věci jen z omezené lidské perspektivy. Nemají žádnou sílu shůry a potřebují pozvednout. Bůh nám dává fyzickou sílu, rozumové schopnosti, čas a příležitost pracovat. Všechny dary mají být rozmnoženy. V propojení lidství s božstvím můžete vykonat dílo, jež dosáhne až na věčnost. Když si lidé budou myslet, že Bůh v jejich případě udělal chybu, a vydají se vlastní cestou, přinese jim to jen zklamání.

„Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar...“ (Ef 2,8). V těchto slovech je pravda, která všem, kdo jsou otevřeni paprskům světla, tuto otázku osvětlí. Věčný život je nesmírný dar. Sami si ho nemůžeme nijak zasloužit, neskonalé přesahuje naše možnosti. Nutně to musí být dar. A ten je možné přijmout jedině vírou a s tím, že Bohu přineseme oběť chvály a vděčnosti. Pevná víra nevede nikoho k fanatizmu nebo k tomu, aby jednal jako líný služebník. To okouzlující satanova moc vede člověka k tomu, aby se soustředil sám na sebe – namísto toho, aby vzhlížel k Ježíši.

Kristova spravedlnost musí jít před námi, pokud se sláva Páně má stát naší odměnou. Jednáme-li podle Boží vůle, můžeme zdarma přijímat velká požehnání jako Boží štědrý dar, ale ne kvůli nějakým našim zásluhám. Ty nemají žádnou hodnotu.

Konejte dílo Kristovo. Tak budete vzdávat Bohu čest a stanete se vítězi skrze Toho, který nás miloval a dal za nás život, abychom měli život a spasení v Ježíši Kristu.

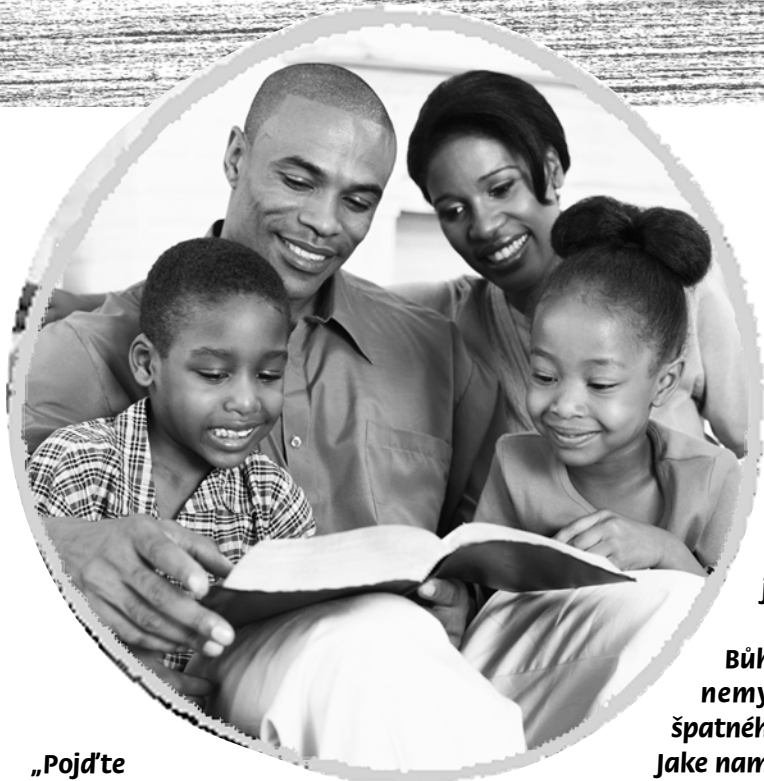
ELLEN WHITEOVÁ⁶¹

Otázky k diskuzi

1. Jak souvisí víra a skutky člověka s Boží milostí a vykoupením?
2. Jak můžeme získat a prožívat jistotu spasení?
3. Co můžeme dát Bohu, když přijmeme jeho pozvání milosti?
4. Co můžeme pro Boha vykonat, když jsme se oddali jeho milosti?

⁶¹ Ellen Whiteová, *Víra a skutky*. Str. 16–25 (19–28).

PRAVDA O BOHU

Luc našel text a hlasitě ho přečetl: „Hospodin je spravedlivý, miluje vše, co je spravedlivé.“

„Tento verš nám říká, že Bůh je vždy spravedlivý. Nikdy nemyslí, neříká ani nedělá nic špatného,“ řekl tatínek.

Jake namítl: „Ale v rajské zahradě satan Evě lhal a ona jeho lži uvěřila. Nevěřila tomu, co lidem řekl Bůh.“

Tatínek odpověděl: „Pán Bůh chtěl mít na zemi všechny lidi jako své přátele. Ale když na světě lidí přibývalo, někteří z nich začali šířit satanovu lež o tom, že Bůh není dobrý a nemá člověka rád.“

Maminka pokračovala: „V Německu kdysi žil mladý muž, který se jmenoval Martin Luther. Když Martin těmto smyšlenkám naslouchal, myslel si, že se Bůh na něho hněvá. Proto se snažil žít co nejlépe. Začal studovat právnickou školu, naučil se latinský jazyk a četl latinské knihy. Jednoho dne během prudké letní bouřky Pánu Bohu slíbil, že mu bude sloužit. Když dostudoval, stal se kazatelem a velice pečlivě studoval Bibli. Ale ani studium Bible ho neudělalo šťastnějším. Pořád věřil tomu, že by měl žít dokonalým životem. Ale čím víc se o to

„Pojďte na pobožnost a přineste si svoje Bible,“ zavolal tatínek na děti.

Luc, Tess a Jake si vzali svoje Bible a šli. Když se pomodlili, tatínek se zeptal: „Věděli jste, že kdysi lidé neměli doma vůbec žádné Bible?“

„To tenkrát neměli peníze, aby si je koupili?“ zeptal se Jake.

„Bible a další knihy byly velice drahé, protože je lidé opisovali ručně,“ vysvětlovala jim maminka. „Kromě toho byla Bible napsána v latině, které většina lidí nerozuměla.“

„A jak se potom dozvěděli o Pánu Ježíši?“ zeptala se Tess.

„Ve sboru jim kazatel vyprávěl příběhy z Bible,“ řekl tatínek. „Problém však byl v tom, že někteří lidé o Bohu říkali, že není úplně dobrý a lidi hodně trestá. Lucu, můžeš nám prosím přečíst Žalm 11,7?“

snazil, tím víc se mu to nedařilo a tím víc byl nešťastný.“

Tess se zeptala: „Ale jestli Martin miloval Pána Ježíše, tak proč byl tolik nešťastný?“

„O tom si řekneme víc při zítřejší pobožnosti,“ řekl tatínek.

BIBLIČKÝ VERŠ

„Veškeré Písmo je vdechnuté Bohem a je užitečné k učení, k usvědčování, k napravování, k výchově ve spravedlnosti.“

(2. Timoteovi 3,16)

AKTIVITY

Jaké představy vás napadnou, když přemýšlíte o Bohu? Nakreslete, jak si představujete Boha, a ukažte kresbu ostatním.

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DISKUZÍ

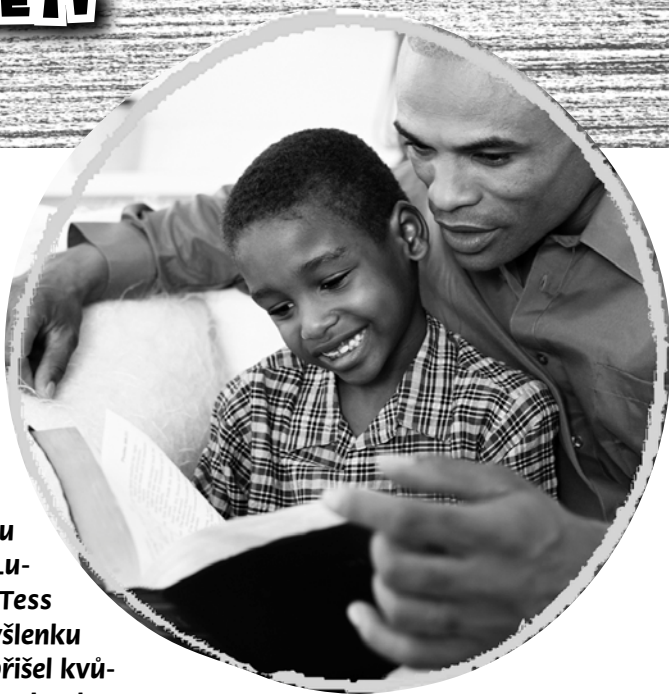
Představte si, že byste nemohli mít Bibli – jako tomu bylo v minulosti. Co byste udělali, abyste si zapamatovali, co nám Bůh říká ve svém slovu?

ČTENÍ PRO DĚTI NEDELE

BOŽÍ ZÁCHRANNÝ PLÁN

Luc se těšil na další rodinnou pobožnost. Chtěl se o Martinu Lutherovi dozvědět víc. Když se Tess pomodlila, tatínek zopakoval myšlenku z předchozí pobožnosti, že hřích přišel kvůli neposlušnosti a že odděluje lidi od Boha. Také rodině zopakoval, že satan chce, aby lidé věřili tomu, že Bůh je nemá moc rád a že není dobrý. Martin Luther tomu věřil, a proto se snažil dělat dobré skutky a žít dokonalým životem, aby se Bohu zalíbil.

„Jednoho dne, když Martin Luther četl List Římanům, něco úplně změnilo jeho

život,“ vyprávěl otec. „Přečtěme si verše v Listu Římanům 1,16.17: ‚Nestydím se za evangelium, vždyť je to Boží moc ke spase ní každého, kdo věří, předně Žida, ale i Řeka. V něm se totiž zjevuje Boží spravedlnost z víry k víře, jak je psáno: ‚Spravedlivý pak bude žít z víry.‘“

Luc se zeptal: „Není evangelium příběhem o životě Pána Ježíše?“

„Máš pravdu, je tomu tak,“ potvrdil to tatínek.

„V tom případě Pavel říká, že jestli lidé věří příběhu o Pánu Ježíši, pak je Bůh může zachránit,“ řekl Luc. „Ale nejsem si jistý, co znamená slovo spravedlivý.“

Tatínek vysvětloval: „Spravedlivý je člověk, kterého Bůh neobviní z ničeho špatného. Ve stejném textu (Římanům 3,10) čteme, že žádný člověk není bez hříchu. Jenom Bůh je vždycky dobrý a jedná správně. Martin Luther si uvědomil, že uvedené verše v Listu Římanům nám říkají, že Bůh nás chce vysvobodit z našich hříchů. Ježíš Kristus zemřel proto, aby nás Bůh mohl vysvobodit z našich hříchů. Musíme Bohu uvěřit, že nás zachrání.“

Maminka pokračovala: „Martin Luther to poznal a začal to vyprávět ostatním lidem. Dokonce to napsal na papír jako 95 bodů a přibil ho na dveře svého kostela v německém městě Wittenbergu. Tak se ostatní lidé mohli dozvědět, že Bůh nás zachrání a chce, abychom věřili jeho plánu.“

„Přibližně ve stejné době muž, který se jmenoval Johannes Gutenberg, vynalezl první tiskařský lis, na němž bylo možné tisknout Bible,“ doplnil otec. „Učenci začali překládat Bibli do českého, německého a anglického jazyka. Brzy si mnoho lidí mohlo začít číst svoje Bible ve svém jazyce.“

Luc si v duchu dal předsevzetí: „Budu si číst ve své Bibli každý den.“

BiBLiCKÝ VERŠ

„Ty jsi, Hospodine, spravedlivý, přímý ve svých soudech.“

(Žalm 119,137)

AKTivITy

- Najděte na mapě Německa město Wittenberg.
- Napište si co nejvíc důvodů, proč byste druhým lidem chtěli říci více o Bohu.

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DiSKUZI

Bylo podle vás pro Martina Luthera těžké přibít seznam toho, co poznal, na dveře chrámu? Proč?

ČTENÍ PRO DĚTI

PONDĚLÍ

NATAŽENÉ JEŽÍŠOVY RUCI

Noční bouřka napáchala hodně škod. V kůlně bylo všechno mokré a přeházené, bylo potřeba vyndat veškeré zahradní nářadí. Tess a Jake začali sbírat ulámané větve.

Maminka poslala Luca, aby tatínkovi pomohl oprít žebřík o dům. Tatínek chtěl

posbírat větve, které při bouřce napadaly na střechu. Vylezl proto po žebříku na střechu, větve posbíral a naházel je dolů. Potom šel zpátky k žebříku a podíval se dolů na Luca.

„Tenhle žebřík mi připomíná naše zamýšlení,“ volal dolů tatínek.

„Ale co může mít tento žebřík společného s hříchem a s tím, že je člověk spravedlivý?“ odpověděl mu Luc.

„Zavolej maminku, Tess a Jakea,“ řekl mu tatínek.

Když všichni přišli, tatínek začal vysvětlovat: „Už jsme si řekli, že hřích je něco,

co nás odděluje od Boha. Tento žebřík je obrazem toho, co pro nás znamená Pán Ježíš a jeho smrt. I kdybychom roztáhli ruce, jak nejvíc dokážeme, nemůžeme se dotknout jeden druhého. Když Adam s Evou zhřešili, vytvořili mezi sebou a Bohem mezeru velikou jako propast.“

Tess na to řekla: „Neposlal ale Pán Bůh Pána Ježíše, aby zemřel za naše hříchy? Nevyplnilo to tu mezeru?“

„To je pravda,“ odpověděl tatínek. „Pán Ježíš se stal prostředníkem mezi Bohem a každým z nás.“

„Maminko, vylezla bys, prosím, doprostřed žebříku?“ požádal tatínek maminku. „Tím, že Pán Ježíš žil bez hříchu, zemřel a vstal z mrtvých, vyplnil mezeru mezi námi a svým Otcem. Když teď natáhnu ruku a maminka také, naše ruce se spojí. Lucu, stoupli si na žebřík dolů a natáhni ruku k mamince.“

Luc se postavil dolů na žebřík, natáhl ruku a dotkl se maminy natažené ruky.

Tatínek nato řekl: „Když přijmeme Pána Ježíše, vztahujeme k němu svoje ruce. On se dotýká nás, ale zároveň se dotýká i Pána Boha. Vytváří spojení mezi námi a svým Otcem.“

BiBLiKý VeŘ

„Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš.“

(1. Timoteovi 2,5)

AKTiViTY

Luc a jeho rodiče natahovali ruce, aby ukázali, jak je Ježíš prostředníkem mezi lidmi a Bohem. Zkuste to ve své rodině, ve sboru či na schůzce Klubu Pathfinder.

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DiSKUZI

Co by se stalo, kdyby Pán Ježíš nenatáhl svoje ruce k Bohu Otci a k nám?

UMÝVÁNÍ ŠPÍNY

Luc, Tess a Jake pracovali na zeleninové a květinové zahrádce, když je maminka zavolala dovnitř: „Pojďte, chci vám něco ukázat.“

Luc, Tess a Jake si rychle umyli špinavé ruce a šli dovnitř. Maminka stála před dvěma vázami s bílými květinami. „Když jsem dávala květiny do váz, přemýšlela jsem, že bychom si mohli udělat zamýšlení,“ řekla. „Už jsme mluvili o tom, jak nás Pán Ježíš svojí smrtí před Bohem ospravedlnil. Tyto květiny mi připomněly, co se stane, když jsme ospravedlnění. Teď do vody v jedné váze přidám barvu. Vidíte, jak voda mění svou barvu?“

„Zčervenala,“ podivil se Jake.

„Ano, zčervenala,“ řekla maminka. „Červená voda představuje Ježíšovu krev a bílá květina představuje náš život. Sledujte květinu, ať vidíte, co se stane. Víme, že když Pán Ježíš umíral, tak za nás prolil svou krev.“

Maminka pokračovala: „Jiné slovo pro smrt Pána Ježíše a prolítí jeho krve je pokání. To znamená, že jeho krev smývá naše hříchy a dělá nás duchovně čistými. Do té doby, než přijmeme Pána Ježíše a jeho smrt, jsou naše životy špinavé jako vaše ruce předtím, než jste si je umyli.“

„Podívejte se, bílé okvětní lístky se barví do červena,“ zvolal nadšeně Luc.

„Červená barva z vody prostupuje do okvětních lístků,“ vysvětlovala maminka. „Když přijmeme Pána Ježíše a následujeme ho, tak nás začíná měnit. Když ho požádáme, aby nám pomohl říkat a dělat správně

věci, On nám pomůže překonat špatné věci, které chceme dělat.“

Maminka pak ještě dodala: „Život Pána Ježíše prostupuje do našeho života stejně, jako červená voda zbarvila bílou květinu na červeno.“

Luc vyznal: „Mám rád Pána Ježíše a chci, aby mne změnil.“ A Tess dodala: „Já také chci, aby mne změnil.“

BIBLIČKÝ VERŠ

„Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání

snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni.“

(Izajáš 53,5)

AKTIVITY

Krev Pána Ježíše smývá naše hříchy a pomáhá nám, abychom žili novým životem. Najděte a naučte se nějakou písničku, která vyjadřuje tuto myšlenku.

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DISKUZÍ

Jak můžeme nechat Pána Ježíše proměnit náš život – podobně jako květinu z příběhu?

ČTENÍ PRO DĚTI

STŘEDA

KDO TI KLEPE NA RAMENO?

Skončilo vyučování ve škole a Luc se svým novým kamarádem Simonem si chtěli zahrát nějakou počítačovou hru. Luc se raději nechtěl ptát rodičů, jestli mu to dovolí; už totiž dopředu věděl, co mu na to řeknou. Když se ho Simon ptal, jestli by si s ním nezašel zahrát počítačové hry, tak mu Luc zahanbeně řekl, že by mu to rodiče nedovolili.

„Ahoj, mami, můžu jít k Simonovi domů?“ zeptal se Luc rychle, když odkládal tašku u dveří.

„A jsou jeho rodiče doma? A co tam u něj budete dělat?“ položila matka dvě otázky,

kterých se nejvíc bál a na které nechtěl odpovídat.

„Nevím, jestli budou jeho rodiče doma,“ přiznal Luc. „Ale Simon chtěl, abych s ním šel hrát počítačové hry.“

Když Simon před šesti týdny přišel poprvé do školy, pozval ho Luc, aby si k němu při obědě přisedl. Simon mu připadal v pohodě, ale některé věci, které Simon říkal, byly Lucovi nepříjemné.

„Jsem ráda, že se snažíš pomoci Simonovi, aby zapadl do třídy,“ řekla maminka. „Je důležité, abychom se ke všem chovali pěkně. Ale dobře víš, že jsme ti nedovolili

hrát počítačové hry, které jsme nekontrolovali.“

Chvíli bylo ticho a maminka čekala, až Luc sám promluví.

Po chvíli Luc řekl: „Simon je tady nový a nemá moc kamarádů. Chci se s ním pokusit skamarádit. Ale on někdy říká a dělá věci, které jsou pro mne nepříjemné.“

„Když víš, že je něco špatné, a je ti to nepříjemné, pak je to Duch svatý, který tě na něco upozorňuje,“ poznamenala matka. „Pamatuješ si, jak jsme se bavili o tom, jak máme Pána Ježíše prosit, aby se o nás každý den staral?“

„Ano, vzpomínám si a modlím se za to každé ráno,“ odpověděl Luc.

Maminka pokračovala: „Pán Ježíš odpovídá na naše modlitby také tím, že k nám posílá Ducha svatého. Jeho úkolem je, aby nám pomáhal přemýšlet o tom, jestli je to, co děláme, dobré, nebo špatné. Prosil jsi Pána Ježíše, aby působil ve tvém životě,“ pokračovala maminka, „a Duch svatý ti

chce pomoci dělat správná rozhodnutí. Když ho necháš ve svém životě působit, potom to určitě poznají i druzí lidé.“

Maminka domluvila a pak se Luca zeptala: „Co tedy teď uděláš?“

„Myslím si, že zavolám Simonovi a zeptám se ho, jestli by on nechtěl přijít k nám,“ řekl Luc. „Potřebuji pomoci s budováním pevnosti, kterou stavíme na zahradě.“

BIBLICKÝ VERŠ

„Všichni, kdo se dají vést Božím Duchem, jsou totiž Božími syny.“

(Římanům 8,14)

AKTIVITY

Zabalte se do deky nebo do peřiny a představte si, že ta deka kolem vás je Duch svatý. Jak se cítíte?

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DISKUZÍ

Jak můžeme vědět, že Duch svatý je s námi, když ho nevidíme?

ČTENÍ PRO DĚTI ČTVRTEK

MOJE SRDCE JE PLNÉ RADOSTI

Luc se podíval na tašky položené u dveří. Byl nadšený z toho, že už za pár hodin uvidí

babičku a dědečka. Během jízdy Luc vzpomínal na svoje prarodiče. Děda mu vždycky vyprávěl příběhy a babička vařila a pekla výborná jídla. Jak tak Luc přemýšlel o babičce a dědovi, aniž se nadál, usnul.

„Hej, ospalče,“ uslyšel nějaký hlas. Luc se probudil a promnul si oči. „Chceš prospat celou návštěvu?“ slyšel znovu stejný hlas.

„To jsi ty, dědo?“ vyhrkl Luc. „Asi jsem usnul, že?“

Luc si do jedné ruky vzal tašku a druhou vzal dědu za ruku a společně šli domů. Lucův nos pošimrala vůně čerstvě upečeného chleba.

Během večeře si rodina vyprávěla o tom, co všechno se mezitím odehrálo v jejich životech. Po jídle byl čas na rodinnou pobožnost. Babička ji začala modlitbou, po které děda řekl: „Dneska večer bych si přál, aby každý z nás řekl, za co je vděčný a proč. Začneme u Jakea.“ Když přišla řada na Luca, řekl: „Jsem vděčný, že můžu žít ve šťastné rodině, protože někteří z mých kamarádů mají rodiny, ve kterých se pořád hádají. Jsem rád, že v naší rodině je to jiné.“

Když se Luc podíval na dědu, všiml si, že má v očích slzy.

„To, co jsi řekl, pro mě opravdu hodně znamená,“ řekl dědeček. „Víš, byly časy, kdy jsem byl často zlý.“

Luc byl překvapený. Dědeček přece nemohl být zlý. Je totiž jedním z nejhodnějších lidí, které Luc kdy poznal.

Babička to potvrdila: „Kdysi dávno byl děda velmi vznětlivý.“

Děda se zadíval do dálky a v paměti mu vytanuly některé okamžiky z jeho mládí. „Babička má pravdu. Neuměl jsem ovládat svoje nálady a hněv,“ vyznal děda. „To bylo předtím, než jsem přijal Pána Ježíše do svého srdce. Když jsem ho však poznal, vyznal jsem mu svoje hříchy a požádal ho, aby mě změnil a zbavil mě mojí hněvivosti. Každý den jsem

se modlil, aby mi pomohl ovládat můj hněv. Některé dny jsem to dokázal a pak jsem Pánu Ježíši děkoval za to, že mi pomohl. Ale některé dny jsem se neovládl a byl jsem opět velice zlostný. A potom jsem prosil Pána Boha, aby mi odpustil. Nakonec jsem se s Boží pomocí naučil svoji zlost ovládat.“

„Teda!“ vydechl Luc. „My jsme se učili, že ovocem Ducha svatého je pokoj, dobrota, radost a sebeovládání. Já si myslím, dědo, že ty opravdu přinášíš ovoce Ducha.“

Děda se zasmál. „Máš pravdu, Lucu. Když přijmeme Pána Ježíše a vyznáme mu své hříchy, tak On naše životy opravdu změní.“

BiBLiCKÝ VERŠ

„A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstráním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa.“

(Ezechiel 36,26)

AKTiViTY

Smíchejte čtyři polévkové lžíce bílého octa s trochou soli. Ponořte do tohoto roztoku několik mincí a nechejte je v něm ponořené několik minut. Pak je vyndejte a osušte. Co se s nimi stane?

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DiSKUZI

V čem ve svém životě potřebujeme pomoc Pána Ježíše, aby nás změnil?

Seznámení s autorem

Gary Wagner pracuje jako kazatel v New Yorku. Slouží mluveným i psaným slovem. Je to muž, jenž hledá Boží království, pečlivý student Bible, který bere svoji víru vážně, otec rodiny a manžel Deeny Wagnerové. Kromě toho sbírá příběhy a vyzná se v bylinkách.

CO MOHU ŘÍCI?

Pršelo, takže plánovaný sborový oběd v parku se musel přesunout dovnitř. Bratr Jones přišel, postavil se vedle Luca a řekl: „Mrzí mě, že nemůžeme jít do parku. Je to skvělé místo, kde můžeme potkávat lidi a vyprávět jim o Bohu.“

„Ty hledáš lidi, kterým bys mohl vyprávět o Bohu?“ zeptal se překvapeně Luc. „Jak to děláš?“

„Hledám lidi, kteří vypadají smutně,“ odpověděl bratr Jones. „Usměju se na ně a řeknu jim, že jim přeju pěkný den. Občas se rozpovídají o věcech, které je trápí. Vyslechnu si je a pak se jich zeptám, jestli se za ně můžu pomodlit.“

„Možná že bys mohl něco podobného zkusit ve škole. Určitě tam budou nějakí spolužáci, kteří prožívají problémy,“ dodal bratr Jones.

„Už jsem několik takových viděl, ale nevěděl jsem, co jim mám říct,“ přiznal Luc. „Rád bych řekl svým spolužákům něco o Pánu Ježíši, ale neumím zvolit ta správná slova. Cítím se trapně.“

„Mám tady něco, co by ti mohlo pomoci a co si můžeš sám připravit,“ řekl bratr Jones. Vytáhl z kapsy malou knížečku a podal ji Lucovi. Knížka měla zelený obal. Uvnitř byly černé, červené, oranžové a žluté prázdné stránky.

„Jak mi může pomoci knížka, která nemá žádná slova, v tom, co mám říkat?“ zeptal se Luc.

„Mohou ti pomoci právě ty barvy,“ odpověděl bratr Jones. „Černá ti připomíná, že jsme hříšníci, kteří dělají špatné věci. Černá je obrazem našeho hříšného života.“

Bratr Jones otočil na červenou stránku. „Červená mi připomíná, že Pán Ježíš za nás zemřel a za nás prolil svou krev.“

Další strana byla bílá. Luc radostně řekl: „Bílá znamená, že naše hříchy jsou odpuštěny, jako by byly smazány. A tady máme tu nejlepší část, žlutá barva slibuje, že můžeme žít navěky s Pánem Ježíšem!“

„A co znamená zelený obal?“ zeptal se bratr Jones.

„Zelená má většinou něco společného s růstem,“ odpověděl Luc.

„Přesně tak to je. Když přijmeme Pána Ježíše, začne v našem životě probíhat růst. Pomáháme mu tím, že si čteme Biblii, vyprávíme o Pánu Ježíši druhým lidem a prožíváme čas ve společenství s ostatními věřícími,“ vysvětloval bratr Jones.

„Mám u sebe několik listů barevného papíru. Nechtěl by sis po obědě udělat svoji knížečku pro usnadnění vyprávění o Pánu Ježíši?“ zeptal se Luca.

„Určitě si chci takovou knížečku udělat,“ odpověděl Luc s úsměvem. „Nemohu se dočkat, až ji ukážu svým spolužákům!“

BIBLiCKÝ VERŠ

„Řekl jim: ‚Pojďte za mnou a učiním z vás rybáře lidí.‘“

(Matouš 4,19)

AKTIVITA

Udělejte si svoji vlastní knížečku pro usnadnění vyprávění o Pánu Ježíši. K jejímu zhotovení

můžete použít barevný papír, látku nebo nějaký plast.

Budete potřebovat jeden list o velikosti A6 od každé barvy:

1x černá

1x červená

1x bílá

1x žlutá

1x větší zelený papír nebo látku na přebal

2x tvrdší karton na vazbu

Barevné listy se seřadí v daném pořadí, vloží mezi kartony a u hřbetu se sešijí sešivačkou nebo prošijí nití. Pak se kartony přelepí zeleným papírem nebo látkou.

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DISKUZÍ

Jak můžeme překonat obavy z toho, jak budou druhí reagovat, když jim budeme pomoci této knížičky představovat spasení, které nám nabízí Ježíš Kristus?

ČTENÍ PRO DĚTI

DRUHÁ SOBOTA

SETKÁNÍ NEJLEPŠÍ RODINY

„Já se tak těším, že nedokážu stát na jednom místě,“ vykřikovala Tess, když pobíhala po pokoji. „Strejda Jack a teta Mary tu za chvíli budou. A já zase uvidím sestřenici Beth!“

Také Luc se velice těšil: „Budeme si s bratranci Bilem a Samem moct zahrát fotbal, bude to legrace.“

Minuty čekání na příjezd tety, strýce a bratranců jim připadaly jako věčnost. Nakonec zazvonil zvonek. Tess otevřela dveře přesně v okamžiku, kdy zaklepal strýc Jack. „Mysleli jsme, že už nepřijedete,“ vydechla Tess.

Strýc s rodinou vešli dovnitř a posadili se. Maminka všem nalila citronádu s ledem. Potom se ještě zeptala, jestli někdo nechce přidat. Strýc Jack řekl: „Prosím, nalij ještě mně, studené pití je moc dobré a cesta byla dlouhá. Ale kvůli tomuto rodinnému setkání ta cesta stála za to.“

Luc řekl: „Já bych si přál, abyste tu mohli zůstat navždycky.“

„To by bylo krásné,“ podotkla teta Mary.

Luc se na chvíli zamyslel a potom řekl: „Jednoho dne budeme mít rodinné setkání, které nikdy neskončí.“

„To je pravda,“ souhlasil tatínek. „Já už se nemůžu dočkat!“ Všichni souhlasně přikýkli.

„To jste měli vidět Luca a Tess předtím, než jste přijeli,“ vyprávěla maminka, „každých pár minut byli u okna a vyhlíželi, jestli už jste nepřijeli. Připomnělo mi to, jak bychom všichni měli čekat na druhý příchod Pána Ježíše.“

„Nepřipravovali jsme se na vás teprve dnes. Maminka vařila a pekla celý týden. Říkala, že se chce dobře připravit na to, až přijedete,“ prozradila Tess.

„To mi připomnělo jeden verš z Bible, který jsem tento týden četl,“ řekl strýček Jack.

„Je zapsán v 1. listu Korintským 16,13: „Buďte bdělí, stůjte pevně ve víře, buďte stateční a silní!““

Několik dalších dní si děti hrály, poznávaly zahradu, společně si četly z Bible a modlily se. Při rodinných pobožnostech se všichni sešli kolem klavíru a zpívali. Pak si udělali zvláštní piknik u jezera, v němž se mohli koupat. Za pár dní jejich rodinné setkání končilo. Když hosté nakládali věci do auta, Tess nedokázala udržet slzy. „Prožili jsme spolu tolik legrace, přála bych si, abyste nemuseli odjet.“

Strýček Jack ji objal a řekl: „Je to smutné, že musíme odjet, ale zase se někdy uvidíme. A pokud bychom se neviděli, buďme bdělí, jak napsal apoštol Pavel, a stůjme pevně ve víře. Připravujme se na příchod Pána Ježíše. A až přijde, potom začne to nejkrásnější rodinné setkání, které nikdy neskončí.“

BIBLICKÝ VERŠ

„Dědictví nehynoucí, neposkvrněné a nevadnoucí je připraveno pro vás v nebesích.“

(1. Petrův 5,4)

AKTIVITY

Nakreslete obrázek, na kterém budou všichni lidé z vaší rodiny, se kterými se chcete setkat, až přijde Pán Ježíš.

Znají všichni tito nakreslení lidé Pána Ježíše a vědí, že se vrátí? Pokud ho neznají, pozvi je na toto setkání.

OTÁZKA K PREMÝŠLENÍ A K DISKUZÍ

Zdá se vám někdy, že Pán Ježíš nepřijde a nevezme si nás do nebe? Co můžeme udělat, abychom se na jeho druhý příchod těšili?

Advent, časopis Církve adventistů sedmého dne v ČR a SR, číslo 8/2017

10x ročně vydává nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.

Registrační číslo MK ČR 6982, ISSN 1210-3365
Objednávky v ČR: Roztocká 5, 160 00 Praha 6
Tel.: 233 320 767; 603 553 628, e-mail: expedice@adventorion.cz
Objednávky v SR: Šafárikova 9, 038 61 Vrútky
Tel./fax: (043) 428 26 70, e-mail: adventorion@adventorion.sk
Vychází: 20. 9. 2017

Odpovědný redaktor: Dan Hrdinka
Příspěvky můžete zasílat na e-mail: hrdinka@adventorion.cz
Foto na obálce: Amenic181, fotky-foto.cz
Foto: 7 – wikipedia.org
Technická redakce: JUPOS, s. r. o., Ostrava
Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice